

Správa ZND II. oddelenie Bratislava a Zs kraja
Správa štátnej bezpečnosti

Č.j.: OS-00870/03-VN-76

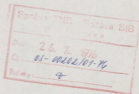
S/82 smok
Dňa 7. 10. 1976

PRÍSNE TAJNÉ

Výtlačok č. : 1

KONTROLNÁ SPRÁVA

o plnení úloh stanovených operatívnu poradou N S-ŠtB
zo dňa 14.5. 1976 a rozbor agentúrno operatívnej práce
na úseku mládeže.

Predkladá :

Náčelník II. odboru S-ŠtB:

pprk. BIELIK Ján

Vyhotovené v 8 výtlačkoch.

Výtlačok č. 1-6	N S-ŠtB
Výtlačok č. 7	II. odbor S-ŠtB
Výtlačok č. 8	1. oddelenie II. odboru

Na operatívnej porade u náčelníka S-ŠtB konanej dňa 14.5. 1976, na ktorej bola prejednaná správa o agentúrno operatívnej práci na úseku vysokých škôl, zahraničných študentov a voľne žijúcej mládeže pre dosiahnutie vyššej úrovne práce, zvýšenie stavu TS, zlepšenie práce s TS vo vyhľadávaní nepriateľskej činnosti a k dosiahnutiu vyššej úrovne preventívno rozkladných opatrení boli prijaté tieto závery :

1/ Zabezpečiť, aby úlohy vo vykonávacom pláne práce oddelenia na rok 1976 po línii vysokých a stredných škôl, zahraničných študentov a voľne žijúcej mládeže boli plnené v termínoch a podľa určených ukazovateľov, predovšetkým :

- zaviesť preverených TS k obsluhu na KB a tým skvalitniť prácu s TS,
- zlepšiť agentúrno-operatívnu činnosť na vyčlenených osobách.

2/ Spracovať analýzu dôležitých pracovísk VŠ a previesť previerku, ktoré z dôležitých funkcií a akými osobami sú tieto obsadené.

- zatým účelom viesť živý prehľad o osobách, ktoré boli vylúčené alebo im bolo zrušené členstvo v KSČ,
- vyhodnotiť styky pracovníkov z VŠ na kapitalistické zahraničie s cieľom poznania ich vzťahov a charakteru,
- spracovať perspektívne plány agentúrno-operatívnej činnosti po jednotlivých fakultách a rozmiestnenie TS, KTS a dôverníkov po týchto fakultách.

3/ Vo väčšej miere ako doposiaľ prevádzkať obranné pohovory a spravodajské vyťažovanie s pedagogickými a vedeckými pracovníkmi z VŠ, ktorí od-

chádzajú na stáże, medzinárodné konferencie a sympóziá do kapitalistických štátov. Pri plnení týchto úloh sa zamerať na poznanie a odhaľovanie kanálov prenikania nepriateľskej ideológie do radov vysokoškolskej mládeže a pedagogických pracovníkov, ako i odhaľovaní stykov závadových osôb na nepriateľské zahraničné centrá.

- 4/ V zmysle pokynov X. Správy FMV aktívne zabezpečovať plnenie úloh v celoštátnych akciách PROTEST, KAPELA a HURIKÁN, a podľa vypracovaných plánov a stanovených termínov prevádzkať preventívno-rozkladné opatrenia.
- 5/ Sústrediť pozornosť na najdôležitejšie a zásadné úlohy, ktoré ovplyvňujú výslednosť práce s agentúrou a jej riadenie, previerky signálov a dokumentácia prípadov.
- 6/ Stabilizovať kádrovú situáciu po línii tejto problematiky, upresniť problémy a agentúrne operatívne úlohy, ktoré budú ako prvoradé na plnenie.

Plnenie úloh :

Prehodnotením ŠtB situácie a plnenia úloh prijatých na poslednej operatívnej porade možno konštatovať, že v teritóriu Správy ZNB hl. mesta Bratislavy a Zs. kraja bolo dosiahnuté zvýšenej aktivity vo vyhľadávacej činnosti, na ktorú sa po našich problematikách kladie hlavný dôraz.

Zlepšenou organizačnou činnosťou, nepretržitým skvalitňovaním práce s TS a dôverníkmi, rozšírením siete TS podľa úloh vykonávacieho plánu práce na rok 1976 má v doterajšom hodnotení práca na 3. oddelení stúpajúcu tendenciu.

Úloha rozšíriť v roku 1976 sieť TS o 10 spolupracovníkov sa úspešne plní. Doteraz bolo získaných 6 TS, na jedného KTS je podaný návrh na získanie a chýbajúci traja budú do konca roka získaní z 8 KTS. Táto úloha bude do konca roka splnená.

Úlohu zavádzania preverených TS na KB v priebehu roka postupne plníme. Zo súčasného stavu 22 TS je 10 obsluhovaných na KB, čo sa hlavne prejavilo na ich výslednosti práce. Tu treba poznamenať, že z počtu 22 TS je 6 novozískaných a dvaja boli prevzatí z iných súčastí.

Od posledného rozboru predkladanej správy bola prevádzaná previerka signálov a vyčlenených osôb a došlo k týmto zmenám :

"MIRÁKL" - ZPS č. 18446, zavedený v zmysle § 98 tr. zákona na Alexandru KRŠKOVÚ, odb. asistent Právnickej fakulty UK. Menovaná vlastnila a rozširovala závädnú literatúru, ktorej autormi sú čs. emigranti. Na základe doporučenia X. Správy FMV bol prípad MIRÁKL odstúpený k ďalšiemu rozpracovávaniu XII. Správe FMV Bratislava.

"MUSTAFA" - ZPS č. 18342, zavedený na skupinu ZŠ, ktorí sú informátormi ZÚ Iraku v Prahe a sú členmi Národného Zväzu irackých študentov. Zväzok bol ukončený vyhostením ZŠ KHOSNAU Azad Mustafa a zaradením do INO.

Ďalej však rozpracovávame uvedených študentov, nakoľko ďalší ZŠ, na ktorých boli schválené návrhy na vyhostenie, zatiaľ ešte z ČSSR nevycestovali a ZÚ Iraku robí v ich prospech intervencie

na FM školstva a FMV v Prahe. Jedná sa o irackých ZŠ AL KASSAB Assad a AL BARAZANCHI Ibrahim.

Preverením činnosti 4 osôb boli zväzky FO uložené do archívu a vzsté pod kontrolu iné osoby. V súčasnosti je aktívne preverovaných a kontrolovaných 17 osôb vedených vo zväzkoch FO, ku ktorým sú vypracované plány kontrol a previerok.

*kolinná
Práda 2
Príručka
Kissel 2*

Venovaná je pozornosť osobám, ktoré boli straničky postihnuté. V súčasnosti nemáme na bratislavských vysokých školách v pedagogickom procese žiadneho pedagogického pracovníka straničky postihnutého a preto pravica nemá možnosti pôsobiť na vysokoškólákov cez pedagogický proces. Postihnutí pracovníci, ktorí zostali na školách, sú zaradení do výskumu a na vedeckých prácach, a podľa našich síl a prostriedkov sa prevádza ich kontrola.

Zaujímavý poznatok bol zistený k doc. FF UK Jánovi PODOLÁKOVI, ktorý je preverovaný vo zväzku FO "UČITEĽ". Menovanému bolo i napriek zápornému stanovisku ZO KSS na FF UK druhý krát vrátené členstvo v KSČ. Prvý krát mu bolo zrušené členstvo v roku 1949 a druhý v roku 1970.

Výjazdy pracovníkov a študentov vysokých škôl do kapitalistického zahraničia sú stredobodom našej pozornosti. Presne sledujeme plán výjazdov a pravidelen prevádzame obranné pohovory a vyťaženia. Od podávania poslednej správy bolo doteraz na 3. oddelení prevedených 26 obranných pohovorov a spravodajských vyťažení, pri ktorých sú väčšinou získavané poznatky o emigrácii, prípadne o firmách, ktoré jednotliví pracovníci vysokých škôl navštevujú, napr. o firme SIEMENS.

Stále ešte trpíme nedostatočným obsadením agentúr na jednotlivých fakultách vysokých škôl. Zlepšenie nastalo na FF UK, kde bol jeden TS v tomto roku zaviazaný a na ďalšieho je napísaný návrh. Na FaF UK sa situácia čiastočne zlepší prevzatím TS "JANTÁR" z I. odboru S-ŠtB. Akútnym nedostatkom zostávajú VŠMU a VŠVU, kde bude potrebné pre začiatok získať aspoň dôverníkov.

Na základe získaných poznatkov na úseku vnútorného spravodajstva v Západoslovenskom kraji môžeme konštatovať, že najnebezpečnejší vplyv na mládež má rímskokatolícka cirkev v spolupráci s Vatikánskym rozhlasom. V súčasnosti boli zachytené poznatky, že vyše 100 mladých ľudí z oblasti školo povinnej mládeže sa písomne obrátilo na Vatikánsky rozhlas. Mládež prejavuje záujem o zapojenie sa do súťaže "Kto je Kristus", ktorú vysiela Vatikánsky rozhlas, javí záujem o mládežnícku náboženskú literatúru a devocionálie, žiada magnetofónové pásky s náboženskou tematikou, cez Vatikánsky rozhlas hľadá kontakty na katolícku mládež Západnej Európy, zisťuje možnosti štúdia teológie v zahraničí a pod. Vedenie odboru plánuje v spolupráci s oddeleniami ŠtB na okresoch previesť s uvedenou mládežou preventívno rozkladné opatrenie.

V oblasti dopisovateľov rôznych štátnych Západných rozhlasových staníc ako sú Slobodná Európa a Deutsche Welle a pod. bolo v rámci Západoslovenského kraja zistených 490 dopisovateľov, v prevažnej miere mladých ľudí. Najviac dopisovateľov /222/ sa obracalo na rádio Deutschlandfunk v Kolíne nad Rýnom, kde sa zapájajú do rôznych súťaží a kvízov.

Neboli zis ené žiadne listové zásielky so závadným obsahom. Prevažná časť týchto zásielok bola z ďalšej prevádzky vyradená.

Bývalému čs. krasokorčuliarovi, reprezentantovi, Ondrajovi NEPELOVI, ktorý pôsobí vo Viedenskej Račovej revue bolo zistené, že pri návštevách Bratislavy priváza pre svojich priateľov v menšej miere hašiš. Hašišovú cigaretu ponúkol RONISOVEJ Ivane zo slovenskej televízie, ktorá to hovorila nášmu TS.

V auguste 1976 zneuctil študent Prírodovedeckej fakulty UK Ján RYBÁRIK sochu V. I. Lenina na Leninovom námestí, na základe čoho bol rektorom UK z ďalšieho štúdia vylúčený.

Cestou TS z oblasti zahraničných študentov bolo od poslednej podávanej správy získané viaceré poznatkov, hlavne o politickej situácii v Sýrii a Iraku, o rôznych bojových akciách v oblasti Kurdistanu, o vyhodení a zapálení rafinérie nafty v oblasti Kirkuku a Romessa.

V poslednom období aktívne vyvíja medzi ZŠ činnosť ZÚ Iraku. Pracovníci ZÚ prehovárajú ZŠ z Iraku, ktorí otvorene vystupujú proti politike Iraku, aby zanechali politickú činnosť, ktorá je namierená proti oficiálnej politike súčasnej irackej vlády a žiadajú, aby sa pripojili k irackej strane BAAS. Ako odmenu im ponúkajú vhodné zamestnanie v Iraku a väčšie peňažné sumy.

Závažným problémom medzi ZŠ, ktorí študovali v ČSSR na vlastné náklady, bola povinná výmena valút. Keďže veľa ZŠ dlhuje našej republike valuty, a na základe toho nemôžu dokončiť štúdium, Minister-

stvo školstva rozhodlo, že v tomto školskom roku nesmie byť prijatý žiadan ZŠ na vlastné náklady, ale iba na štipendium.

V zmysle pokynov X. Správy FMV boli prevedené po problematike 3. oddelenia 3 celoštátne akcie a to KAPELA, PROTEST a HURIKÁN.

Akcia KAPELA mala za cieľ zabezpečiť ochranu mládežníckych organizácií a hlavne voľne žijúcej mládeže pred vplyvom skupín HIPIES a rôznych beatových skupín, ktoré do ČSSR infiltrojú západnú kultúru, čo sa odráža v negatívnom myslení a pôsobení mládeže. Pre úspešné plnenie akcie sa previedlo zmapovanie legálnych a nelegálnych hudobných skupín, súborov a klubov v rámci Bratislavy a Zs. kraja. Pri zmapovaní sa zistilo, že v Bratislave a v okresoch Zs. kraja je povolených a registrovaných 663 hudobných skupín a súborov, 21 nelegálnych pivničných klubov a hudobných skupín /14 v meste Bratislava/ v ktorých sa schádzalo 124 mladých ľudí, a že v Trenčíne vystupuje poľská hudobná skupina BARBAKAN, ktorá má repertoár zo západných skladieb, ktorý nepriaznivo pôsobí na mládež.

Podľa spoločného agentúrno-operatívneho plánu s MS-VB v Bratislave boli zaslané predsedom Obvodných národných výborov v Bratislave listy s požiadavkou, aby prostredníctvom domových správ do 31.3. 1976 zrušili všetky ilegálne pivničné kluby vo svojich obvodoch. O-VB v kraji zaslali listy na zrušenie klubov na príslušné Miestne národné výbory. Všetky kluby boli do stanoveného termínu zrušené.

Na základe pokynov a schválených návrhov X. Správou FMV sa pristúpilo v mesiaci júni 1976 k rozkladným opatreniam s vedúcimi a členmi ilegálnych pivničných klubov a hudobných skupín. Celkovo bolo

prevedených rozkladných opatrení s 26 osobami, ktoré pri výsluchoch a pohovoroch za prítomnosti funkcionárov SZM a MNV prehlásili, že v budúcnosti nebudú zakladať ilegálne kluby a hudobné skupiny. Jedine v Bratislave odmietli účasť pri záverečných pohovoroch po prevedených výsluchoch funkcionári Obvodných národných výborov a SZM s tým, že nemajú koho vyslať na pohovor, o čom bude podaná správa ved. tajomníkovi MV KSS.

Celkové rozkladné opatrenia v akcii priniesli kladné výsledky. O negatívnej činnosti v Klube SZM v Hlohovci písala okresná tlač, čo malo kladný dopad medzi obyvateľstvom v okrese. Ilegálne hudobné skupiny boli zrušené a o ich negatívnej činnosti boli informovaní vedúci tajomníci OV KSS Komárno a Topoľčany. S hudobnou skupinou z PĽR BARBAKAN z podnetu O-ŠtB Trenčín a na návrh odboru kultúry ONV Trenčín, SLOVKONCERT v Bratislave rozviazal zmluvu.

V rámci akcie "KAPELA" boli riešené i zistené nedostatky v GRILL bare v Piešťanoch, ktorý navštevovali v nočných hodinách mladé osoby nedôstojne oblečené a schádzali sa tam dievčatá so žiakmi leteckého vojenského učilišťa z rozvojových krajín. Od návštevy v bare, dospelých ľudí odrádzalo správanie sa mládeže a vyvolávalo pohoršenie obyvateľstva v Piešťanoch. Personál baru činnosť mladých ľudí podporoval a nemal snahu ju paralyzovať. O činnosti v bare GRILL bol informovaný vedúci tajomník OV KSS, funkcionári MNV a riaditeľ podniku. Na základe našej informácie došlo k odvolaniu celého personálu v bare.

Akcia PROTEST mala za cieľ zistiť počet poškodených občianskych preukazov v Zs. kraji a v meste Bratislava u osôb z radov mládeže, ktoré týmto konaním protestovali proti XIV. a XV. zjazdu KSČ, XXV. zjazdu KSSZ, internacionálnej pomoci vojsk Varšavskej zmluvy v roku 1968 a za upálenie PALACHA.

V dňoch 24.3. - 3.4. 1976 počas prevádzania akcie bolo príslušníkmi VB pri kontrole 54 153 osôb, zistených 787 poškodených občianskych preukazov u osôb z radov mládeže vo veku od 15-25 rokov. Podľa sociálneho zloženia bolo poškodenie občianskych preukazov zistené u 204 robotníkov, 319 učňov, 193 stredoškolákov, 17 vysokoškolákov a 54 iných povolání, všetkým osobám boli poškodené občianske preukazy odňaté, vydané dočasne potvrdenky a po určitých etapách vydané nové preukazy. Okrem toho boli im dané finančné pokuty.

Počas výsluchov držiteľia poškodených občianskych preukazov, ako motív svojho konania uvádzali, že útržky občianskych preukazov si odkladali pre šťastie, že im to previedli iné osoby na internátoch, v školách a v učňovských dielňach bez ich vedomia. K poškodeným stranám 15, 18 a 25 odmietli odpovedať, hoci podľa získaných poznatkov v rámci ČSSR je známe, že poškodené listy v OP strana 15 a 25 sú prevádzané ako protest proti XV. zjazdu KSČ a XXV. zjazdu KSSZ a strana 18 ako súhlas s palachiadou. Organizátori a návodcovia poškodených občianskych preukazov v rámci Zs. kraja neboli zistení.

Operatívni pracovníci 3. oddelenia II. odboru previedli pohovory so 7 poslucháčmi vysokých škôl, ktorí uvádzali ten istý motív svojho konania, ako pri výsluchoch prevádzaných orgánmi VB.

Cieľom akcie HURIKÁN je získanie kontroly nad trampským hnutím, jeho členmi a skupinami, v ktorých sa sústreďujú osoby z radov JUNÁK a nositelia antisocialistických názorov. Získavať dokumentáciu o závažnej činnosti trampského hnutia ako cešku a tieto dokumenty využívať pri objasňovaní činnosti. Odhaľovať kanály na zahraničné trampské skupiny, ktoré sú organizované čs. emigrantmi v NSR a Švajčiarsku, prevádzať preventívno-rozkladné opatrenia permanentného charakteru za účelom obmedzenia zkladania nových skupín a rozkladu skupiny s vyhraneným protispoločenským zameraním.

Pre úspešné zabezpečenie plnenia úloh vyplývajúcich z akcie bol daný metodický plán náčelníka Správy ZNB hl. mesta SSR Bratislava a Zs. kraja všetkým zložkám VB a ŠtB v meste Bratislava a v ZS. kraji a uskutočnená porada náčelníkov ŠtB a VB na Správe ZNB dňa 21.4. 1976, na ktorej boli všetci náčelníci metodicky usmernení pre plnenie úloh v akcii.

Zmapovaním a previerkou bolo v hlavnom meste SSR v Bratislave a v Zs. kraji zistených celkom 61 trampských osád /TO/, v meste Bratislave, v okrese Bratislava-vidiek, Trnava, Trenčín, Senica a Topoľčany s počtom 315 osôb. V iných okresoch TO neboli zaznamenané. U zistených TO boli zistené prírodné lokality, schádzanie sa trampov a prevedená foto-dokumentácia z trampských základní. Previerkou členov TO bolo zistené, že ide o mladých ľudí vo veku 17-25 rokov. Prevažná väčšina sú členovia SZM /v ojedinelých prípadoch i členovia KSČ/, študenti stredných škôl, uční a v menšom počte poslucháči vysokých škôl a zamestnané osoby.

Na základe schválených návrhov sa pristúpilo v mesiaci auguste 1976 s vedúcimi a členmi TO k preventívno-rozkladným opatreniam, pri ktorých sa zistilo, že ide o osoby ktoré majú kladný vzťah k nášmu socialistickému zriadeniu, sú zamestnané, resp. študujú. Povešť na pracovisku a v bydlisku majú dobrú. Styky na trampske skupiny v zahraničí neudržujú a nemajúvedomosť o ich existencii. Na otázku, prečo svoj vzťah k prírode nerealizujú prostredníctvom záujmových turistických krúžkov SZM a teľovýchovných organizácií, odpovedali, že trampske osady sú organizované na báze kamarátstva a charakterového záujmu. Ak by TO ako uvádzali, podliehali resp. boli vedené SZM, by už išlo o organizované záujmy, museli by prijať medzi seba každého bez rozdielu charakterového záujmu.

V jednej trampskej osade, s ktorou prevádzalo rozkladné opatrenie O-ŠtB Bratislava-vidiek, božo zistené a zadokumentované, že jej vedúci Ľudovít KUNA, nar. [REDAKOVANÉ], robotník v n.p. Technické sklo Dúbravka, vyrábal z kože a divého orecha emblémy, ktoré znázorňujú železný vojenský fašistický kríž a tieto rozdával členom svojej TO. Okresný prokurátor vzniesol na menovaného obvinenie pre trestný čin podľa §-u 260 tr. zákona. V rekreačnej oblasti Zelená Voda v Novom Meste N/Váhom bol zistený prípad, že Ivan KRIŠ, nar. [REDAKOVANÉ] študent gymnázia, mal na nohaviciach na ľavom nadkolení našitú výšivku anglickej štátnej vlajky. Prípad bol likvidovaný oznámením KRIŠA pre priestupok proti verejnému poriadku § 17 zák. 60/61 Zb. a zaslaná správa vedeniu Gymnázia v Novom Meste n/Váhom.

Ďalej bolo prevedené preventívno rozkladné opatrenie v akcii ŠTUDENT zv. PO č. 12066 so študentom Gymnázia na Pošni NOVOTNÝM Emilom. Menovaný v liečebnom ústave Jiřího Wolke v Tatranskej Polianke zaslal svojim známym 3 pohľadnice so známkami prezidenta republiky. Na známky prikreslil bravčovú hlavu a takto ich dooslal. Uvedené pohľadnice zadržala poštová doručovateľka v Tatranskej Polianke a do obehu sa nedostali. Menovaný si pri pohovore priznal, že sa dopustil nerozvážnosti a svoj čin oľutoval. Zdôvodňoval to tým, že aj jemu kamaráti poslali takto pohľadnice a on sám si neuvedomil, že týmto znižuje vážnosť prezidenta republiky podľa § 103. Menovaný prejavil ochotu nás informovať o nedostatkoch medzi študentami na škole.

Kádrová situácia sa na 3. oddelení II. odboru oprúti poslednej správe veľmi nezlepšila. Pribudol síce do stavu jeden mladý príslušník z PÚ-VB ale dveja operatívni pracovníci odišli do škôl a to s. DOHNAL na VŠ ZNB a s. VALAPKA na ročnú dôstojnícku školu. Keďže nemal kto rozpracovávať referát zahraničných študentov, ktorý je stále veľmi aktuálny, musel byť s. BLAHO presunutý z referátu mládeže na referát ZŠ, čím trpí kvalita práce oboch referátov. Taktiež problematika športu a zväzarmu nebola do nástupu nového operatívneho pracovníka 1.9.1976/ rozpracovávaná, nakoľko s. BÁBIK je už rok v stave práce neschpných.

Z Á V E R :

Na základe dosiahnutých výsledkov v jednotlivých ukazovateľoch agentúrno-operatívnej práce, možno konštatovať, že výsledky po problematikách 3. oddelenia majú stúpajúcu tendenciu i napriek tomu,

*Príloha
K 103 a 104*

že väčšine operatívnych pracovníkov chýbajú väčšie praktické skúsenosti a v niektorých prípadoch i teoretické znalosti. Nemáme však žiadneho pracovníka, ktorý by najavil záujem o operatívnu prácu, preto pri skvalitnení doterajších dosiahnutých výsledkov dosiahneme v budúcnosti i vyššiu efektívnosť.

Návrh na opatrenia :

- 1./ Sústavným zlepšovaním riadiacej, organizátorskej a kontrolnej činnosti vytvárať podmienky a urobiť opatrenia na splnenie všetkých úloh stanovených vykonávacím plánom na rok 1976.
- 2./ Naďalej skvalitňovať prácu s agentúrnou a dôvernickou sieťou a dosiahnuť vyššej úrovne u všetkých operatívnych pracovníkov najmä v oblasti riadenia a vyťažovania TS a dôverníkov.
- 3./ Do 1. 11. 1976 spracovať kartotéku a poznatky o rádiovateľoch v Západoslovenskom kraji a ustanoviť bázu.
- 4./ V rámci prípravy a priebehu volieb do zastupiteľských zborov zabezpečiť volebné a agitáčné miestnosti vo vysokoškolských internátoch ako i samotné internáty proti rôznym extrémnym vystúpeniam a v zárodku ich rozkladať. Počas volieb obmedziť výjazdy ZŠ a venovať pozornosť ich stykom na KZ.
- 5./ Do 30. 11. 1976 previesť dôsledné zmapovanie tramských osád v Západoslovenskom kraji a každú TO i s členmi zsevidovať na kartu.